Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

“Təsdiq edirəm”
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:
_____________dos. Zaur Məmmədov
“____” ______ 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050706 – “Meşəçilik”
Fakültə: “Aqrar və mühəndislik”
Kafedra: “Aqrar elmləri”
I. Fənn haqqında məlumat:
Fənnin adı: S/f Meşə istismarı Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Elmi – Metodik Şurası Kənd Təsərrüfatı bölməsinin (27.04.2011-ci il tarixli 86 nömrəli iclas protokolundan çıxarış) nəşr edilməsi məsləhət görülmüş və qrif verilmişdir.
Kodu: İPFS-B02
Tədris ili: IV (2024-2025)
Semestr: VIII
Tədris yükü: Cəmi: 60 saat. Auditoriyadan kənar- 40 saat. Auditoriya saatı 20 (10 saat müh., 10 saat lab.)
Tədris forması: Qiyabi
Tədris dili: Azərbaycan dili
AKTS üzrə kredit: 6 kredit
Auditoriya N: 313
Saat: 12.20
II.Müəllim haqqında məlumat: m. Həsənov Tahir Həsənağa oğlu
Məsləhət günləri və saatı: II gün saat
E-mail ünvanı: hmerdan137@gmail.com
Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küçəsi, 170 A
III.Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:
Əsas ədəbiyyat

1. Z.A.İbrahimov. “ Meşə taksasiyası ” , “ Vektor ” Nəşrlər Evi. Bakı 2016. 352 səh.
2. Z.A.İbrahimov. “ Meşə quruluşu ” , “ Vektor ” Nəşrlər Evi. Bakı 2016. 320 səh.
3. V.S.Səmədov – Oduncaqşünaslıq və əmtəəşünaslıq (dərs vəsaiti). Gəncə 2016. 218 səh.
4. Əliyev S. Materialşünaslıq. Bakı. 2012. 128 səh.

Əlavə ədəbiyyat

5. Meşə istismarı və əmtəəşünaslığın əsasları Kolodiy P.V.Siqay, E.P.Kolodiy, T.A.Moskva 2016 - 276 səh.
6. Y.V.Şelqunov, A.K.Qoryunov, İ.V.Yartsev, Meşə istismarı və meşənin nəqli Moskva 1989, 513 səh.
7. B.N.Uqolyev Oduncaqşünaslıq və meşə əmtəəşünaslığı Dərslik. Meşə Sənayəsi 1986, 366 səh.
8. B.V.Protanskiy və S.A.Sıromyatnikov – Lesoeksplotasiya, 1961.
9. V.Q.Atroxin – Lesovodstvo M. 1976.
10. Global Forest Resourses Assesment. 2015.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənninin tədrisi vacib deyil.
V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Təqdim olunan proqram tədris planı üzrə meşə istismar fənnindən əsas məsələləri əhatə edir. Meşə İstismarı əsasən II və III qrup meşələrdə tətbiq olan mühəndis texnoloji prosesləri əks etdirən fənlərdən biridir. Meşə istismarı fənninin tədrisində tələbələr aşağıdakıları öyrənməlidirlər.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik burcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq meyarları nəzərə alınır.Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal – tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal – tələbə keçirilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir;
- 8 bal – tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal – tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandıra bilmir;
- 6 bal – tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal – tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal – tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal – tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandıra bilmir;
- 1 – 2 bal – tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal – suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında

№	Bal	Qiymət	
		sözlə	hərflə
1.	91 - 100	əla	A
2.	81 - 90	çox yaxşı	B
3.	71 - 80	yaxşı	C
4.	61 - 70	kafi	D
5.	51 - 60	qənaətbəxş	E
6	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görüləcək.

X.Təqvim mövzu planı: Mühazirə 10 saat, laboratoriya 10 saat. Cəmi: 20 saat.

№	Mühazirə	Saat	Tarix
1.	**Meşə istismarı fənninin predmeti, vəzifələri və başqa elmlərlə əlaqəsi. Baş qırıntılar.** Plan: 1. Meşə istismarı fənninin məqsədi və vəzifələri 2. Meşə istismarı fənninin digər elmlərlə əlaqəsi 3. Başdan-başa meşə qırıntıları 4. Dağ meşələrində qırıntılar	2	

2.	**Meşəyə xidmət məqsədi ilə aparılan qırıntılar. Dağlıq və qarışıq meşələrdə xidməti qırıntılar** Plan: 1. İşıqlandırma qırıntısı 2. Təmizləmə qırıntısı 3. Seyrəltmə qırıntısı 4. Keçid qırıntısı 5. Dağ meşələrində xidməti qırıntılar 6. Qarışıq meşələrdə xidməti qırıntılar	2	
3.	**Oduncağın tədarükü. Oduncağın sürütlənməsi** Plan: 1. Meşə qırma sahəsinin ayrılması 2. Oduncağın tədarükü 3. Ağac kəsmək üçün alətlər 4. Kəsilmiş ağacların qol-budaqlarının təmizlənməsi 5. Əl ilə sürütləmə 6. Traktor ilə sürütləmə	2	
4.	**Kəsilmiş oduncağın Qırıntı sahəsindən daşınması. Meşənin nəql olunması** Plan: 1. Oduncağın traktorla daşınması 2. Texnoloji proseslər 3. Meşə nəqlinin əsasları 4. Yükdaşıyıcı maşınların məhsuldarlığı 5. Yol işinin əsasları	2	
5.	**Aşağı anbarlar. Elektrik cərəyanı ilə təchizat və texniki proseslər** Plan: 1. Aşağı anbarların quruluşu 2. Aşağı anbarda istifadə olunan qurğular 3. Nəqliyyat vasitələri və avadanlıqlar 4. Anbarlarda texnoloji prosesslər	2	
	Cəmi:	10	

№	**Laboratoriya məşğələsi**	**Saat**	**Tarix**
1.	Meşədə baş qırıntılar. Meşədə seçmə qırıntılar	2	
2.	Dağ meşələrində xidməti qırıntılar. Qarışıq meşələrdə xidməti qırıntılar	2	
3.	Yuxarı anbar və yükləmə sahələri. Kəsilmiş oduncağın qırıntı sahələrində daşınması	2	
4.	Meşənin nəql olunması. Qrunt yolları	2	
5.	Aşağı anbarlarda istifadə olunan qurğular. Ağacların emalı	2	
	Cəmi:	10	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Tələbə aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:

- Ağacların kəsilmə qaydaları
- Yuxarı və aşağı anbarların təşkili
- Ağacların sürütləmə qaydaları və texnikası
- Qrunt, qış, avtomobil və təmir yolları və bu yollarla meşə məhsullarının daşınması
- Aşağı və yuxarı anbarda görülən əsas texnoloji proseslər
- Oduncağın işlənməsi
- Aşağı anbarın elektrikləşməsi
- Ağac emalı

XII. Fənn üzrə təlim nəticələri:
Fənnin öyrənilməsi nəticəsində tələbə bilməlidir.

- pedaqoji və elmi – tədqiqat fəaliyyətləri gedişi zamanı qarşıya çıxan məsələləri həll etməyi,formalaşdırmağı və dərin ixtisas biliyinin tələbkarlığını;
- torpağın münbitliyinə görə meşə tiplərinin əlamətlərini təyin etməyi;
- meşəbitmə şəraitinin rütubətliyə görə kateqoriyalara ayrılmasını;
- xüsusi bacarıq tələb edən meşə tiplərini təyin etmək və təsvir etməyi.

XIII.Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi

XIV.Kollekvium sualları

1. Meşə istismarı fənninin məqsədi və vəzifələri
2. Başdan-başa meşə qırıntıları
3. İşıqlandırma qırıntısı
4. Təmizləmə qırıntısı
5. Seyrəltmə qırıntısı
6. Oduncağın tədarükü
7. Oduncağın traktorla daşınması
8. Aşağı anbarda istifadə olunan qurğular
9. Nəqliyyat vasitələri və avadanlıqlar
10. Yükdaşıyıcı maşınların məhsuldarlığı

XV. İmtahan sualları:

--blok--
Meşə istismarı fənninin məqsədi və vəzifələri
Başdan-başa meşə qırıntıları
Baş qırıntı növlərinin Azərbaycan meşələrində tətbiqi
İşıqlandırma qırıntısı və təmizləmə qırıntısı
Seyrəltmə və keçid qırıntısı
Meşə qırma sahəsinin ayrılması
--blok--
Oduncaq tədarükü
Ağac kəsmək üçün alətlər
Oduncağın traktorla sürütlənməsi
Yuxarı anbar və yükləmə sahəsinin təsnifatı
Yuxarı anbarda hazırlıq işləri
Yuxarı anbarlarda kranlar və avtokranlar
--blok--
Meşə qırma fondu və onların ölçüləri
Meşə nəqlinin əsasları
Qrunt yollarının əsasları
Meşə daşınma üçün nəqliyyat yolları
Oduncaq daşınmasının təşkili
Aşağı anbarın quruluşu
--blok--
Aşağı anbarlarda istifadə olunan qurğular
Anbarlarda texnoloji proseslər
Yükdaşıyıcı maşınların məhsuldarlığı
Qrunt yollarında süni qurğuların yaradılması

Meşə sənayesində oduncaq daşınmasının yeri
Meşə dəmiryolunun əsas elementləri
--blok--
Su ilə nəqlin növləri
Meşə nəqlinin texniki-iqtisadi göstəriciləri
Axtarıb seçmə üsulu ilə meşə qırıntıları
Məcburi seçmə üsulu ilə meşə qırıntıları
Meşə kəsmə yerini toxumla təmin edən tədrici qırıntılar
Dağ meşələrində xidməti qırıntılar

Sillabus 050706 – "Meşəçilik" ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. "Aqrar fənləri" kafedrasının "23" may 2025-ci il tarixli iclasında müzakirə edilərək təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi: **m. T.H.Həsənov**

Kafedra müdiri: **dos. İ.C.Kərimov**